

3 aukera daude (A, B eta C). Aukeratu horietako bat eta garatu aukera horretako galderak.

A AUKERA: TOMAS AKINOKOA

Horrela, *zientzia sakratuak goragokorik ez duenez* gero, bere printzipioak ukatzen dituztenekin ere eztabaidatzen du; eta aurkariak jainkozko errebelaziotik ezer onartzen badu, argudioak erabiliz egiten du. Horregatik erabiltzen dugu doktrina sakratuaren aginpidea herejeen kontra argudiatzeko eta fedearen artikulua bat erabiltzen dugu beste bat ukatzen dutenen aurka. Jakina, aurkariak ez badu Jainkoak errebelaturiko gauza bakar bat ere sinesten, ez da bitartekorik geratzen arrazoiekin fedezko artikulua ikustarazteko; badaude, ordea, bere eragozpenak ebazteko, hark hala edukiz gero, fedea egia hutsezinean oinarrituta dagoenez gero eta egia aurkako zaiona frogatzea ezinezkoa denez gero, nabaria delako *fedezkoa denaren aurka argudiatutako frogak ez direla* frogapenak, *irtenbidea duten argudioak baizik* (Tomas Akinokoa. *Summa theologia* 1, q.1 a.8).

1.- Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Zer esan nahi du esaldi honek?: “ <i>zientzia sakratuak goragokorik ez du</i> ” c) Zer esan nahi du honek?: “ <i>fedezkoa denaren aurka argudiatutako frogak ez direla</i> frogapenak, <i>irtenbidea duten argudioak baizik</i> .”	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
2.- Garatu beharreko gaia: 2.1 Tomas Akinokoaren testuinguru historikoa. 2.2 Arrazoiak eta fedea Tomas Akinokoarentzat.	(Guztira: 4,5 puntu) (0,5 puntu) (4 puntu)
3.- Testuinguruan jartzea eta beste autore bat(zu)ekin alderatzea: 3.1 Tomas Akinokoaren testuinguru historikoa. 3.2 Garatu autore honen beste gai bat, eta alderatu beste filosofo bat(zu)ek horri buruz esan du(t)enarekin (funtsezkoa da autore batek edo bik esan dutenarekin alderatzea edo loturak bilatzea, guzti-guztiak aipatu gabe eta aurreko galderetan garatu duzuna errepikatu gabe).	(Guztira: 2,5 puntu) (0,5 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

B AUKERA: KANT

Gogamenak nolabait afektatua den heinean errepresentazioak jasotzeko duen harmenari *sentimena* deitzen badiogu, orduan norberak errepresentazioak sortzeko ahalmena edo ezagutzaren berezkotasuna adimena da. Gure izaera nolakoa den kontuan hartuta, intuizioa zentzumenezkoa izan daiteke soilik, hau da, objektuek afektatzen gaituzten era baizik ez du hartzen bere baitan. Aitzitik, zentzumenezko intuizioaren bidez hautematen dugun objektuan pentsatzeko ahalmena da adimena. Ezin da bietako propietate bat hobetsi. Sentimenik gabe ez litzaiguke objekturik emanen, eta adimenik gabe ezin izanen genuke haietan pentsatu. Edukirik gabeko pentsamenduak hutsalak dira; *kontzepturik gabeko intuizioak, berriz,itsuak*. (...) (I. Kant.-*Arrazoimen hutsaren kritika*).

1.- Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Zer da sentimena Kanten arabera? c) Zer esan nahi du honek?: “ <i>kontzepturik gabeko intuizioak, berriz,itsuak dira</i> ”	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
--	---

2.- Garatu beharreko gaia: 2.1 Kanten testuinguru historikoa. 2.2 Ezagutzaren teoria: arrazionalismoaren eta enpirismoaren sintesia. Idealismo transzendental. 	(Guztira: 4,5 puntu) (0,5 puntu) (4 puntu)
3.- Testuinguruan jartzea eta beste autore bat(zu)ekin alderatzea: 3.1 Kanten testuinguru filosofikoa. 3.2 Garatu autore honen beste gai bat, eta alderatu beste filosofo bat(zu)ek horri buruz esan du(t)enarekin (funtsezkoa da autore batek edo bik esan dutenarekin alderatzea edo loturak bilatzea, guzti-guztiak aipatu gabe eta aurreko galderetan garatu duzuna errepikatu gabe).	(Guztira: 2,5 puntu) (0,5 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

C AUKERA: NIETZSCHE

Nor da, ordea, *herensuge handi* hori, aurrerantzean espirituak ez jaun ez Jainko deitu nahi ez dion hori? «Egin behar duzu» du izena herensuge handiak. Baina lehoiaren espirituak «egin nahi dut» esaten du. «Egin behar duzu» horrek ixten dio bidea, urre-distiratan, ezkatatxerik oskolaren azpian, eta ezkata bakoitzean urre-koloreko letretan ageri zaio: «Egin behar duzu!».

Milaka urteko balioek dir-dir egiten dute ezkata horietan, eta honela mintzatu da herensugerik ahaltsuena: «Balioa den orok dir-dir egiten du nigan».

«Balioa den oro sortua dago jada, eta sortutako balio guztiak nigan daude. Egiaz, aurrerantzean ez da 'Egin nahi dut'ik egon behar». Honela mintzatzen da herensugea.

«Ene senideok, zer premia dago espirituan lehoia edukitzeko? Ez al da aski *animalia zamariarekin*, denari uko egin eta begirunea dionarekin?

Balio berriak sortu, lehoiak ere oraindik ezin du hori egin: baina askatasuna lortzea gauza berriak sortu, lehoiaren ahalmenak badezake hori.

(Friedrich Nietzsche: *Honela mintzatu zen Zaratustra*).

1.- Laburpena eta testuari buruzko definizio kontzeptualak a) Egin testuaren laburpen txiki bat, gutxi gorabehera lau edo bost lerrokoa, esaldirik kopiatu gabe. b) Zein da “herensuge handia” Nietzscherentzat? c) Zer adierazi nahi du Nietzschek esapide honekin?: “animalia zamaria”	(Guztira: 2 puntu) (1 puntu) (0,5 puntu) (0,5 puntu)
2.- Garatu beharreko gaia: 2.1 Nietzscheren testuinguru historikoa. 2.2 Proposamen eraikitzailea: supergizakia, botere nahia, betiereko itzulera.	(Guztira: 4,5 puntu) (0,5 puntu) (4 puntu)
3.- Testuinguruan jartzea eta beste autore bat(zu)ekin alderatzea: 3.1 Nietzscheren testuinguru filosofikoa. 3.2 Garatu autore honen beste gai bat, eta alderatu beste filosofo bat(zu)ek horri buruz esan du(t)enarekin (funtsezkoa da autore batek edo bik esan dutenarekin alderatzea edo loturak bilatzea, guzti-guztiak aipatu gabe eta aurreko galderetan garatu duzuna errepikatu gabe).	(Guztira: (2,5 puntu) (0,5 puntu) (2 puntu)

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

ZUZENTZEKO IRIZPIDE ESPEZIFIKOAK

1. GALDERA: AUTORE BATEN TESTU BATI BURUZKO LABURPENA ETA KONTZEPTU-DEFINIZIOAK (GUZTIRA: 2 PUNTU)

- Galdera honetan, gutxi gorabehera 4 edo 5 lerro izanen dituen laburpen txiki batean, ikasleak testuaren ideia nagusia zein den adierazi beharko du (1 puntu), eta testuan ageri diren bi kontzeptu edo esaldi definitu edo azaldu (bakoitzak 0,5 puntu balio du).
- Galdera honen helburua da ikasleak testuari buruz duen "xehetasunezko" jakintza neurtzea, bai eta analisisa eta sintesia egiteko gaitasuna ere.
- Laburpenak oso ongi hartu behar d(it)u testuko gaia edo gaiak, eta horiek ongi zehaztu; alegia, irakurri gabe ere, testuaren ideia egokia eman behar du.
- Laburpena egiteko ez dira kopiatu behar esaldiak hitzez hitz. Eskatzen dena da ikasleak bere adierazteko moduekin egitea laburpena, testua ulertu duela frogatzeko.
- Testuaren esaldi edo kontzeptuei buruzko erantzunak definizio azalduak izan behar dira. Hortaz, ezin dira laburregiak izan.

2. GALDERA: PROPOSATZEN DEN TESTUAREN AUTOREARI BURUZKO GAI BAT GARATZEA (4,5 PUNTU)

- Galdera hau bi ataletan banatzen da. Lehenbizikoan ikasleak testuaren autorearen testuinguru historikoa (ez espezifikoki biografikoa) azaldu beharko du. Galderaren atal honek 0,5 puntu balioko du.
- Bigarren atalean ikasleak gai bat garatuko du, azterketako testuarekin zerikusia duen gai bat alegia, edo, bestela, testuaren autoreari buruzko beste gai bat. Bigarren atal honek 4 puntu balioko du.
- Azterketan gako-kontzeptu batzuk esplizitu eman daitezke, eta ikasleak gaia garatzeko gidatzat har ditzake. Hala ere, ikasi dituen beste material batzuetara jo dezake ikasleak gaia garatzeko.
- Galdera honen bidez neurtu nahi da noraino ezagutzen dituen ikasleak proposatzen den testuaren autoreari buruzko gaiak, eta zer gaitasun duen horiek garatzeko.

3. GALDERA: TESTUINGURUAN JARTZEA ETA BESTE AUTORE BATEKIN ALDERATZEA (GUZTIRA: 2,5 PUNTU)

- Galdera hau bi ataletan banatzen da. Lehenbizikoan ikasleak testuaren autorearen testuinguru filosofikoa azaldu beharko du (ez espezifikoki biografikoa). Galderaren atal honek 0,5 puntu balioko du.
 - Bigarren atalean, testuaren autoreak aztertzen duen beste gai bat hautatuko du ikasleak, berak nahi duena eta 2. galderan garatu ez duena. Programatik aukeratu nahi d(it)uen beste filosofo bat(zu)ekin erlazionatuz garatu beharko du gai hori ikasleak. Hau da muga bakarra: ezin da errepikatu 1. eta 2. galderetan adierazitakoa. Bigarren atal honek 2 puntu balioko du.
 - Bigarren atal honen helburua da neurtzea zer-nolako gaitasuna daukan ikasleak autoreen filosofia arazoak erlazionatzeko, eta modu kritikoan aztertzeko haien argudioen sendotasuna.
 - Komeni da ikasleak garbi adieraztea, baita azpimarratzea ere, zein den garatu behar duen gaia.
- Galdera honetan, behar-beharrezkoa da beste autore bat(zu)ekin alderatzea; bestela, galdera honetan ezin da kalifikazio ona erdietsi. Halaber, ikasleari ongi balioetsiko zaio aztertu duen gaiaren azalpen askea eta kritikoa egitea.

ALDERDI FORMALAK (1 puntu): Puntu bat gelditzen da hauengatik emateko: ortografia, sintaxia, aurkezpena, gai-antolamendua, eta ikasleak landu duen material-kantitatearen beste ezaugarri formal batzuk.

OHARRA: Azterketa zuzentzen duen irakasleak banan-banan emanen die puntuazioa 3 galdera horietako bakoitzari eta dagozkien atalei (a, b c), bai eta alderdi formalei ere. Puntuazioetan 0,25eko tarteak erabiliko dira. Azterketaren azken nota 0,25en multiploa izanen da.